EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2020/1863

(2020. gada 14. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūras (*ERA*) 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūras 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Transporta un tūrisma komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0061/2020),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūras ("Aģentūra") ieņēmumu un izdevumu pārskatu [1] tās 2018. finanšu gada galīgais budžets bija 28 793 243 EUR, t. i., par 6,31 % lielāks nekā 2017. gadā; tā kā Aģentūras budžetu finansē galvenokārt no Savienības budžeta [2];

B. tā kā Revīzijas palāta pārskatā par Aģentūras 2018. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas pārskats") ir norādījusi, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Aģentūras gada pārskati ir ticami un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. ar gandarījumu atzīmē, ka 2018. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 99,98 %, kas ir nedaudz – par 0,02 % – zemāks nekā 2017. gadā; norāda, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 88,96 %, t. i., par 1,66 % augstāks nekā 2017. gadā;

2. norāda uz Aģentūras lomu Eiropas dzelzceļa sistēmas drošības un savstarpējas izmantojamības nodrošināšanā un dzelzceļa konkurētspējas ar citiem transporta veidiem uzlabošanā, mazinot administratīvos un tehniskos šķēršļus, stimulējot ienākšanu tirgū, nodrošinot nediskriminēšanu, efektīvāk izlietojot publiskos līdzekļus sabiedriskiem dzelzceļa transporta pakalpojumiem un labāk pārvaldot infrastruktūru; atbalsta Komisijas redzējumu, ar kuru saskaņā Eiropas dzelzceļa sistēmai ir pasaulē augstākie drošības rādītāji;

3. atzinīgi vērtē Aģentūras lomu Eiropas Dzelzceļa satiksmes vadības sistēmas (*ERTMS*) izstrādes, testēšanas un īstenošanas pēcpārbaudē, kā arī konkrēto *ERTMS* projektu vērtēšanā; turklāt atzīmē, ka ceturtā dzelzceļa tiesību aktu pakete ietver tehnisku pīlāru, kas pastiprina Aģentūras lomu, ieviešot jaunus uzdevumus, lai nodrošinātu ES satvara vienotu īstenošanu; uzsver – tā kā paplašinās Aģentūras pienākumi, tai jāpiešķir nepieciešamie finanšu un materiālie resursi, kā arī cilvēkresursi jauno un papildu uzdevumu efektīvai un rezultatīvai veikšanai;

4. atgādina, ka *ERTMS* ir izšķiroša nozīme vienotas Eiropas dzelzceļa telpas izveidē; tādēļ uzsver, ka *ERTMS* izstrādes un ieviešanas optimizēta koordinēšana, kas visā Eiropā nodrošina vienotu, pārredzamu, stabilu, cenu ziņā pieejamu un savstarpēji izmantojamu *ERTMS*, ir ārkārtīgi svarīga prioritāte;

[1] OV C 108, 22.3.2018., 76. lpp.
[2] OV C 108, 22.3.2018., 77. lpp., Komisijas subsīdija (28 135 398 EUR), trešo valstu ieguldījums (657 845 EUR – mazāks nekā iepriekšējā gadā).

5. norāda, ka saskaņā ar paplašinātajām pilnvarām, kas paredzētas Aģentūras jaunajā regulā, tā 2019. gadā sāks iekasēt nodevas un maksas par darbībām, kas saistītas ar sertifikāciju, ņemot vērā mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) īpašās vajadzības; norāda, ka saskaņā ar jauno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/796 ([3]) nodevas un maksas ir Aģentūras piešķirtie ieņēmumi; norāda, ka ir nepieciešami daži grozījumi Aģentūras Finanšu noteikumu īstenošanas noteikumos, un atzīmē, ka saskaņā ar Aģentūras atbildi tā šajā nolūkā ir iesniegusi Komisijai atkāpes pieprasījumu; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šīs jaunās sistēmas īstenošanu;

6. aicina Aģentūru sertifikācijas procesā ņemt vērā MVU īpašās vajadzības, jo īpaši samazinot to administratīvo un finansiālo slogu;

Sniegums

7. atzīmē, ka Aģentūra savās pamatdarbības jomās kā galvenos snieguma rādītājus (*KPI*) izmanto dzelzceļa rādītāju kopumu, lai novērtētu savu darbību pievienoto vērtību, un citus rādītājus, lai uzlabotu savu budžeta pārvaldību;

8. mudina Aģentūru īstenot Revīzijas palātas ieteikumus;

9. atzīst, ka Aģentūra ir pietiekamā mērā sasniegusi savus galvenos snieguma rādītājus un mērķus attiecībā uz rezultātiem, pilnībā pabeidzot sākotnējās darbības pēc ceturtās dzelzceļa tiesību aktu paketes stāšanās spēkā; norāda, ka Aģentūra ir sasniegusi savu mērķi panākt to, lai savlaicīgi tiktu izdoti 95 % ziņojumu, ieteikumu un atzinumu; norāda, ka Aģentūra nav sasniegusi mērķi panākt 90 % no visiem rezultātiem, izmantojot finanšu un cilvēkresursu plānošanu, un tikai 79,75 % ir klasificēti kā pilnībā sasniegti;

10. atzinīgi vērtē Aģentūras pastāvīgo sadarbību ar Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi grāmatvedības pakalpojumu koplietošanas jomā; prasa Aģentūrai izvērtēt iespējas, kā kopīgi izmantot resursus uzdevumu pārklāšanās gadījumā ar citām aģentūrām, kuras veic līdzīgas darbības; mudina Aģentūru aktīvi meklēt turpmāku un plašāku sadarbību ar visām Savienības aģentūrām; mudina Aģentūru izvērtēt iespēju dažās ar ekspertiem nesaistītās, tehniskās un administratīvās jomās kopīgi izmantot personālu, īpašu uzmanību pievēršot sadarbības attīstīšanai ar Parīzes Drošības izpētes institūtu;

11. mudina Aģentūru turpināt tās pakalpojumu digitalizāciju;

12. norāda, ka Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas noteiktais mērķis – vienota Eiropas dzelzceļa tirgus izveide – nav sasniegts; aicina Aģentūru koncentrēt savus centienus un publikācijas šajā jomā;

13. norāda, ka satiksmes novirzīšanu no autoceļiem uz dzelzceļu varēs panākt tikai tad, ja būs izveidota konkurētspējīga Eiropas dzelzceļa telpa; aicina Aģentūru izstrādāt pasākumu kopumu, ar ko tiktu nodrošināts, ka dzelzceļa transportu nākotnē ir iespējams integrēt modernās loģistikas ķēdēs;

14. norāda, ka nākamie pieci gadi būs izšķiroši svarīgi dzelzceļa nozares nākotnei un ka ir jānodrošina Aģentūrai nepieciešamie finanšu resursi un cilvēkresursi, lai tā spētu tikt galā ar sagaidāmajiem izaicinājumiem;

15. norāda, ka Revīzijas palātas izmantotās indikatīvās robežvērtības budžeta izpildes novērtēšanai pārnesto apropriāciju līmenī ir sasniegtas attiecībā uz 1. sadaļu (personāls – 10 %) un 2. sadaļu (administratīvie izdevumi – 20 %); ar nožēlu norāda, ka attiecībā uz 3. sadaļu minētā indikatīvā robežvērtība (darbības izdevumi – 30 %) nav sasniegta;

16. norāda, ka ikgadējās salīdzinošās novērtēšanas rezultāti attiecībā uz personālu ir līdzīgi 2017. gada rezultātiem, proti, administratīvos uzdevumus veic 18,4 % darbinieku (2017. gadā – 18,18 %), pamatdarbības uzdevumus – 69,7 % darbinieku (70,16 %) un kontroles un finanšu pienākumus – 11,90 % darbinieku (11,67 %);

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/796 (2016. gada 11. maijs) par Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūru un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 881/2004 (OV L 138, 26.5.2016., 1. lpp.).

17. atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra turpinājusi centienus sagatavoties saviem jaunajiem uzdevumiem, kas noteikti ceturtajā dzelzceļa tiesību aktu paketē, un ka 2019. gada jūnijā tā kļuva par ES iestādi, kas ir atbildīga par atļauju izsniegšanu dzelzceļa ritošā sastāva laišanai tirgū, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem izsniedzamajiem vienotajiem drošības sertifikātiem un *ERTMS* stacionāro lauka iekārtu apstiprināšanu; īpaši atzinīgi vērtē to, ka ir savlaicīgi pieņemti visi juridiskie teksti un valdes lēmumi un ka Aģentūra ir publicējusi rokasgrāmatu par pieteikšanos dzelzceļa transportlīdzekļu atļauju saņemšanai; atzinīgi vērtē pārējos pasākumus, ko Aģentūra veikusi, lai sagatavotos jaunajiem uzdevumiem (aktīva mijiedarbība ar ieinteresētajām personām, pieredzes gūšanai veiktie izmēģinājumi un "ēnas darbības režīma" ieviešana, valstu drošības iestāžu pārraudzības izmēģinājumi); atzinīgi vērtē "vienas pieturas aģentūras" izveidi;

atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra ir sākusi saskaņot vairāk nekā 14 000 noteikumus, kas valstīs ir spēkā dzelzceļa nozarē;

a) pauž nožēlu par to, ka atšķirībā no aviācijas un autotransporta nozarēm dzelzceļa nozare vēl ne tuvu nav saskaņota;

b) aicina Aģentūru darīt daudz vairāk, lai izveidotu vienotu Eiropas dzelzceļa telpu;

18. norāda, ka Aģentūrai ir būtiska loma birokrātisko šķēršļu samazināšanā pārrobežu dzelzceļa transporta jomā;

19. norāda, ka gan attiecībā uz infrastruktūru, gan ritošo sastāvu ir panākts pārāk mazs progress, Eiropā ieviešot *ERTMS* nepieciešamo aprīkojumu, un aicina Aģentūru ierosināt pasākumus, lai padarītu šo procesu ātrāku;

20. pauž nožēlu par to, ka 2018. gadā tikušas reģistrētas 37 neatbilstības, tostarp 18 neatbilstības, kurām bija finansiāla ietekme (4 no tām – virs 15 000 EUR); prasa Aģentūrai turpināt centienus uzlabot pārvaldību, kā arī iepirkuma procedūras;

21. norāda, ka Aģentūra ir ierosinājusi pārskatīt labas administratīvās prakses regulējumu; prasa Aģentūrai nākamajā gada pārskatā ziņot par šī regulējuma turpmāko attīstību; atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra turpināja apmācību ētikas un krāpšanas apkarošanas jautājumos; atzinīgi vērtē to, ka *OLAF* nav ziņots par gadījumiem, kuros pastāvētu aizdomas par krāpšanu; norāda, ka attiecībā uz gadījumu, par kuru tika ziņots 2017. gadā, joprojām notiek izmeklēšana;

22. atzinīgi vērtē to, ka sekmīgi pabeigta ISO 9001 atbilstības revīzija;

Personāla politika

23. atzīmē, ka 2018. gada 31. decembrī bija aizpildīti 89,19 % no štatu sarakstā paredzētajām štata vietām un darbā bija pieņemti 132 pagaidu darbinieki no Savienības budžetā apstiprinātajām 148 pagaidu darbinieku vietām (salīdzinājumā ar 139 apstiprinātajām vietām 2017. gadā); pieņem zināšanai, ka 2018. gadā Aģentūrā strādāja arī 31 līgumdarbinieks un 2 norīkotie valstu eksperti;

24. ar bažām norāda uz nevienlīdzīgo dzimumu līdzsvaru, par ko 2018. gadā ziņots attiecībā uz augstākā līmeņa vadītājiem (5 vīrieši un 1 sieviete) un valdi (40 vīrieši un 15 sievietes);

25. norāda, ka Aģentūra ir pieņēmusi politiku attiecībā uz personas cieņas aizsardzību un aizskarošas izturēšanās novēršanu, tiek veicināta konfidenciālu konsultantu darbība un darbinieki tiek mudināti ar viņiem apspriest problemātiskos jautājumus; norāda, ka tika ziņots par vienu iespējamu aizskarošas izturēšanās gadījumu, taču neviens gadījums nav ticis izmeklēts vai nodots tiesai;

Iepirkums

26. ņem vērā Revīzijas palātas pārskatā iekļauto informāciju par to, ka Aģentūra nepārbaudīja cenas un prasītos uzcenojumus, sistemātiski salīdzinot tos ar piegādātāju cenu piedāvājumiem un rēķiniem, kas izsniegti pamatdarbuzņēmējam par programmatūras licenču iegādi; pieņem zināšanai, ka Aģentūra piemēroja Komisijas pamatlīgumu, un gaida jauno pamatlīgumu, kurā būs paredzēta konkursa atsākšana; aicina Aģentūru pielāgot *ex ante* pārbaudes, ko piemēro atbilstoši šādiem līgumiem veiktiem maksājumiem, un nodrošināt, ka visos iepirkumos piemēro konkursa procedūru;

27. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas pārskatu Aģentūra, grozot tiešo līgumu par konferences organizēšanu, nolēma slēgt līgumus un maksāt atsevišķi par visiem saistītajiem pakalpojumiem, tādējādi mākslīgi sadalot līgumu un līdz ar to padarot līgumu un visus saistītos maksājumus par nelikumīgiem; pieņem zināšanai Aģentūras atbildi, ka tā plāno sagatavot darba uzdevumus, lai parakstītu pamatlīgumu par pasākumu organizēšanu;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

28. norāda, ka Aģentūra savā tīmekļa vietnē ir publicējusi valdes locekļu un darbinieku interešu konfliktu deklarācijas un valdes locekļu un daļas vadošo darbinieku *CV*; atzinīgi vērtē to, ka kopš 2019. gada jūnija visiem Aģentūras augstākā līmeņa vadītājiem un darbiniekiem katru gadu ir jāparaksta interešu konflikta deklarācija;

29. norāda, ka saskaņā ar Aģentūras sniegto informāciju ieviestā labas administratīvās prakses sistēma ietver stingrus pasākumus interešu konfliktu pārvaldībai attiecībā uz personām, kas iesaistītas ceturtajā dzelzceļa tiesību aktu paketē paredzēto jauno uzdevumu izpildē; turklāt norāda, ka minētās sistēmas sakarā ir nācies saskarties ar praktiskām grūtībām un tādēļ par to ir iesniegts pārskatīts priekšlikums; norāda, ka Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai joprojām izmeklē 2017. gadā iesniegto lietu par aizdomām par krāpšanu; norāda, ka kopš tā laika nav ziņots par citiem gadījumiem, kad būtu aizdomas par krāpšanu; mudina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šīs izmeklēšanas rezultātiem;

30. norāda, ka Aģentūra ir pieņēmusi pamatnostādnes par trauksmes celšanu, kas tika publicētas 2018. gada 21. novembrī;

Iekšējā kontrole

31. norāda, ka pēc Aģentūras reorganizācijas grāmatvedis ir administratīvi tieši saistīts ar izpilddirektoru un vairs nav atbildīgs par finanšu un iepirkumu darbinieku komandu;

32. norāda, ka 2018. gadā Komisijas Iekšējās revīzijas dienests nāca klajā ar revīzijas ziņojumu "Programmu, projektu un pakalpojumu pārvaldība Aģentūrā" un ka Aģentūra sagatavoja rīcības plānu, lai pievērstos visām iespējamām jomām, kurās vajadzīgi uzlabojumi; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šajā sakarā veiktajiem pasākumiem;

Citi komentāri

33. atzīmē, ka līdz pārejas perioda beigām (2019. gada 16. jūnijam) Aģentūra, kam pašlaik ir tikai politikas izstrādāšanas un izplatīšanas iestādes loma, būs sevi pārveidojusi par struktūru, kas tieši strādā nozares labā attiecībā uz atļauju izsniegšanu drošības sertifikācijai un ritošajam sastāvam; šajā sakarībā norāda, ka Aģentūras reorganizācija ir ļāvusi veikt nepieciešamās izmaiņas, lai nodrošinātu jauno pieteikumu pārvaldību, piesaistot ekspertus, un gan apmācības programmas, gan uzraudzības sistēmas izstrādi;

34. norāda, ka 2019. gada 15. aprīlī Aģentūra parakstīja mītnes nolīgumu ar Francijas iestādēm; pieņem zināšanai, ka lēmums par dubulto mītnes vietu ir Padomes lēmums, kas Aģentūrai ir jāpiemēro;

35. aicina Aģentūru koncentrēties uz pētniecības rezultātu izplatīšanu plašai sabiedrībai un uzrunāt sabiedrību ar sociālo plašsaziņas līdzekļu un citu plašsaziņas līdzekļu starpniecību;

36. attiecībā uz pārējiem konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu un kas ir horizontāla rakstura konstatējumi, atsaucas uz 2020. gada 14. maija rezolūciju ([4]) par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli.

([4]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0121.